

Skötselplan för naturreservatet Kvarseboklint

SKÖTSELPLAN FÖR KVARSEBOKLINT NATURRESERVAT

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 10 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2007. Planförfattare har varit Annika Forsslund & Tommy Ek. Framsidesfoto: Gammeltall & Grovticka av Annika Forsslund

A. ALLMÄN BESKRIVNING	3
1. Administrativa data om naturreservatet	3
2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut	4
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden.....	4
3.1 Naturbeskrivning	4
3.2 Historisk och nuvarande markanvändning	4
3.3 Områdets bevarandevärden	5
3.4 Källuppgifter.....	7
B. PLANDEL	8
1 Syfte med naturreservatet.....	8
2 Disposition och skötsel av mark	8
2.1 Skötselområden	8
2.2 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	11
2.3 Jakt	12
2.4 Utmärkning av reservatets gräns	12
3. Tillsyn.....	12
4. Dokumentation och uppföljning.....	12
4.1. Dokumentation och inventeringar.....	12
4.2. Uppföljning	12
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	12
5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	12

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data om naturreservatet

Reservatets

benämning: Kvarseboklint naturreservat

REG-DOS nr: 2013355

Beslutsdatum: 2007-10-24

Län: Östergötland

Kommun: Norrköping

Areal: 67,6 ha

Land:	64,4 ha
Vatten:	3,2 ha
Produktiv skog	30,9

Naturtyper: Västlig taiga 1910 55 ha
(Natura 2000 habitat)

Klippvegetation på kalkrika bergssluttningar 8210 0,5 ha

**Prioriterade
bevarandevärden**

Naturtyper	Barrskog & Lövskog
Arter/grupper	Fågelfauna, skalbaggsfauna, övriga evertebrater, kärlväxtflora, mossflora, lavflora, svampflora
Strukturer/funktioner	Förkastningsbrant, interndynamik och brandliknande dynamik
Kulturmiljöer	KML
Friluftsliv	landskapsbild

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen Östergötland

Lägesbeskrivning: Strax öster om Kvarsebo Kyrka
Vägbeskrivning: Följ vägvisningar i Kvarsebo till Naturreservatet med parkeringsmöjlighet vid Kvarsebo församlingshem.

2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

(se reservatsbeslut; syftet beskrivs även i denna skötselplans plandel under B1)

Översiktskarta. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188.

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturbeskrivning

Kvarseboklints naturreservat är ett ca 67 ha stort och ligger några hundra m sydost om Kvarsebo kyrka i Norrköpings kommun. Området karakteriseras av bråvikenförkastningen och präglas av urskogslignande tallskog med inslag av unga lövbrännelika skogar och lundartade sprickdalar.

3.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Hela området utgörs av skogsmark på Häradskartan. Fram till reservatsdiskussionerna har markanvändningen bestått av skogsbruk som dock inte bedrivits i någon större omfattning i branterna. Jakt har också bedrivits i hela området.

Området har även en militär historia med ett nedlagt berggrum.

Två värdkasar finns markerade på häradskartan men endast den som ligger i mitten av området finns nu markerad på ekonomiska kartan. Läget för den andra används dock av boende i Kvarsebo under valborgsfirande. I området finns endast en liten skogsstig markerad på Häradskartan, men den finns inte med på dagens ekonomiska karta.

Området berörs av fler fritids- och skolaktiviteter.

Del av Häradskartan 1868-69, för Kvarsebo. Kartan något förskjuten mot norr.
© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188.

3.3 Områdets bevarandevärden

Bråvikenförkastningen, som är långsträckt, mäktig och mycket framträdande, utgör en utomordentligt värdefull och skyddsvärd naturmiljö och har klassats som ett riksintresse för naturvården. Kvarsebo klints naturreservat utgör en oexploaterad del av förkastningsbranten. Det sydexponerade läget skapar tillsammans med orördheten och förekomsten av kalk, grunden för mycket rika livsmiljöer. Den vanligaste naturtypen inom reservatet är tallnaturskogar med ett stort inslag av mycket gamla träd och grov död ved. Naturreservatet ligger inom en särskilt värdefull barrskogstrakt, med värden särskilt knutna till tallskog. Förkastningsbranten är också ett klassiskt område inom svensk geovetenskap.

Naturreservatet utgör sammantaget knappt 65 ha mark varav 84% vid bildandet utgör värdekärna. Värdekärnorna uppfyller definitionen för Natura 2000-habitatet Västlig taiga (9010).

3.3.1 Biologiska bevarandevärden

Vegetation och kärlväxtflora

Vegetationen utmed Bråvikenförkastningen domineras av hållmarkstallskog som ofta har en urskogsartad karaktär där gamla grova träd samt död ved i form av lågor och torrakor är vanliga. Marken är oftast storblockig och kuperad med renlavhällar och bitvis mycket blåmossa. Fältskiktet består här framför allt av olika ris såsom lingon, blåbär, kråkris och odon. I hållmarkspartierna utgörs bottenkiktet av olika lavar där grå renlav och gulvit renlav samt fönsterlav dominerar. I de fuktigare delarna domineras bottenkiktet av olika mossor. Förutom gamla tallar finns även relativt gott om gamla, ofta senvuxna, granar, aspar, ekar och lindar. Det finns gott om grov död ved av samtliga trädslag. Den stora mängden solexponerade gamla träd och grov död ved av många trädslag skapar mycket fina miljöer för en rik insektsfauna och kryptogamflora, med många rödlistade arter.

Kvarseboklint naturreservat

Det sydexponerade läget tillsammans med förekomsten av kalk skapar grunden för mycket intressant och artrik klippängsflora och insektsfauna. Klippängsfloran utgörs av bland annat nyponrosor, en, getapel, oxel och oxbär. I fältskiktet växer kungsmymta, tulkört, vit fetknopp, blodnäva, och lundtrav. Högre upp i branten växer ormbunkarna svart- och gaffelbräken samt murruta och stenbräken. 14 kärlväxtarter knutna till klippängar är funna i området. I klippängarna finns även ett rikt insektsliv.

Klippängsflora i Bråvikenförkastningens naturreservat:

Duvnäva	Bergglim
Backlök	Vit fetknopp
Grusbräcka	Tulkört
Murruta	Vildlin
Lundtrav	Blodnäva
Kungsmymta	Brudbröd
Harmymta	Svartbräken

Kryptogamfloran

Några sällsynta kryptogamer har påträffats vid de översiktliga naturinventeringar som har gjorts i området, bl a platt fjädermossa och kalkkrusmossa.

Ryggradslösa djur

Ingen insektsinventering är gjord i området. Trots det har kläckhål av värdefulla insekter påträffats vid de översiktliga naturinventeringar som har gjorts i området. Några intressanta arter där kläckhål påträffats är svart praktbagge, som lever i innerbarken av levande, mycket gamla tallar, bronsjon, som lever på nydöda senvuxna granar och granbarkgnagare som lever i innerbarken av levande, gamla granar. Förutsättningarna för en rik insektsfauna knuten till gamla träd och grov död ved, särskilt solexponerad, av olika träslag är mycket god i området. Sannolikt finns relativt många rödlistade, vedlevande insektsarter i området.

Regionalt rödlistade arter och signalarter

		Hotkategori
<i>Anthaxia similis</i>	Svart praktbagge	RR
<i>Callidium coriaceum</i>	Bronsjon	RR
<i>Hypogymnia farinacea</i>	Grynig blåslav	S
<i>Leucobryum glaucum</i>	Blåmossa	S
<i>Microbregma emmarginata</i>	Granbarkgnagare	RR
<i>Neckera crispa</i>	Platt fjädermossa	S
<i>Nowellia curvifolia</i>	Långfliksmossa	S
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	Grovticka	S
<i>Phellinus pini</i>	Tallticka	S
<i>Tortella tortuosa</i>	Kalkkrusmossa	S

3.3.2 Geologiska bevarandevärden

Den framträdande förkastningsbranten som bildar Bråvikens norra kust är del i ett omfattande förkastningssystem som är av riksintresse för naturvärden. Förkastningen är med geologisk ålder mätt relativt ung och inträffade sannolikt för några hundra miljoner år sedan. Det södra bergblocket sjönk då i havet och Bråviken blev en s.k. ensidig gravsänka. Förkastningsbranten reser sig i delvis lodräta partier 75-100 m över Bråviken. Till den östvästliga förkastningslinjen ansluter flera sprickdalar och andra förkastningar. Flera av dessa har en riktning i NO-SV, men morfologiskt framträdande sprickor och förkastningar har riktningen NV-SO. Inom förkastningsområdet förekommer områden med urkalksten och kalkinlagringar i berget.

Kvarseboklint naturreservat

Urbergshällar och morän dominerar i höjdlägena och i branterna. Berggrunden består av granatförande sedimentådergnejs med inlagringar av kvartsit, metavulkanit och metabasit. Väster om Sjöberga finns metavulkanit med lager av urkalksten (marmor).

3.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Hela området är markerat som barrskogsbevuxen utmark på häradskartan från 1868-69. En vårdkasebotten finns på toppen av Kvarsebo klint. Den är 5 meter i diameter, en halv meter hög och övertorvad. I mitten finns en grop. En stenyx har påträffats i branterna vid Karlstorp i västra delen av området och flera stenåldersboplatser finns i omgivningarna men ingen känd i området.

Fasta fornlämningar skyddas av kulturminneslagen (KML).

3.3.4 Intressen för friluftslivet

Från Kvarseboklint ha man en magnifik utsikt över Bråviken och Vikbolandet. De spektakulära, stundom urskogsliknande branterna erbjuder besökaren spännande naturupplevelser. De gamla vårdkasarna tillför även en kulturhistorisk aspekt. De levande traditionerna med valborgsmässofirande, skid- och pulkaåkning, vandring och andra friluftaktiviteter samt skolverksamhet visar på ett aktivt friluftsliv i området.

Området är relativt lättillgängligt om än till viss del svårframkomligt på grund av topografin. En parkering finns vid Kvarsebo församlingshem 200 meter nordväst om reservatet och en stig därifrån går upp i reservatet. I övrigt är västra delen av reservatet nästan helt kantad av tomter. En stig går dock upp i området vid Karinsborg, och reservatet är därmed relativt tillgängligt även från väster. Den sydöstra delen av reservatet gränsar mot samfärd väg.

3.4 Källuppgifter

- Ek, T., Franzén, M., Hagström, M. & Wadstein, M. 2001: Sällsynta lavar i Östergötland, 2000 – nationellt och regionalt rödlistade arter. Rapport 2001:1, Länsstyrelsen Östergötland, Linköping.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2005: Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Johannesson, J. 1998: Bråvikenförkastningen inom Norrköpings kommun. Park- och naturkontoret, Norrköpings kommun. Natur i Norrköping 1:98.
- Naturvårdsverket 2003: Planering av naturreservat – avgränsning och funktionsindelning, rapport 5295.
- Norrköpings kommun, 2002-2006. Naturvårdsprogram för Norrköpings kommun.
- Länsstyrelsen, Fornlämningsregistret.
- Berggrundskartan 9F Katrineholm SO, SGU serie Af 123.
- Malmer, industriella mineraler och bergarter i östergötlands län, SGU Rapporter och Meddelanden nr 80.

B. PLANDEL

1 Syfte med naturreservatet

Huvudsyftet med reservatets skötsel är att bevara och utveckla naturvärden knutna till orörd barnnatturskog och lövnatturskog. Hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter och för dem livsnödvändiga substrat i form av bl.a. gamla träd och grov död ved ska fortleva i livskraftiga populationer. Skogen i reservatet ska få utvecklas i stort sett fritt med en möjlighet till naturlig dynamik med störningar som exempelvis efterliknar skogsbrand. Inslaget av död ved ska vara stort i hela naturreservatet.

Naturreservatet ska i huvudsak lämnas till fri utveckling utan några åtgärder. I ett par skötselområden ska dock barrträd avverkas för att gynna lövträden och öka variationen, efter denna åtgärd lämnas skötselområdet till fri utveckling.

I de lövrika skogarna ska uppsikt hållas över granföryngringen och eventuellt kan röjning och avverkning av gran behövas i framtiden för att nå kvalitetsmålen.

2 Disposition och skötsel av mark

Se under respektive skötselområde.

2.1 Skötselområden

Reservatet är indelat i 5 skötselområden; 1) Barnnatturskog som lämnas för fri utveckling, 2) lövbrännelika lövnatturskog med restaureringsbehov, 3) Parkering, 4) skyltar, 5) friluftslivs anläggningar. Se karta sidan 11.

2.1.1 Skötselområde 1 – barnnatturskog

Areal: ca 50 ha

Beskrivning

Delområdet 1 utgörs mestadels av tallnatturskogar med ett stort inslag av mycket gamla träd och grov död ved. Även mindre områden med grandominerad natturskog förekommer inom delområdet. Områdena är i stort sett i sin helhet s.k. värdekärnor (Naturvårdsverket 2003). Enda undantaget är den övre delen av sänkan närmast nordväst om Kvarsebo klint, där en halv hektar utgör utvecklingsmark med äldre granskog utan riktigt gamla träd eller grov död ved. Områdena håller mestadels nyckelbiotopskvalitet men ett område i nordväst och ett i sydost är endast naturvärdesobjekt enligt SVS nyckelbiotopsmetodik som den använts i Östergötland. Större delen av området är beskrivet i Norrköpings naturvårdsprogram. Men några delar som i allt väsentligt liknar övriga, dvs består av gamla hällmarkstallskogar och branter med stort inslag av mycket gamla tallar och grov död tallved, tillkommer i naturreservatet. Alla rödlistade arter i naturreservatet är funna i detta skötselområde.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skötselområdet ska i sin helhet bibehållas som, och ytterligare utvecklas till, tallnatturskog, ställvis med ett stort inslag av gran och lövträd. I vissa mindre delar kan dessa trädslag dominera. Särskilt sydsluttningarna ska ha ett visst lövinslag, även av ek och andra ädellövträd.
- Natturskogen ska bibehålla samt utveckla de naturvärden som finns knutna till de gamla träden och den grova döda veden.
- Alla arter som är knutna till gamla träd och grov död ved, av t ex tall, gran, ek, asp, björk och klipbal, ska fortleva på lång sikt och helst öka i utbredning eller populationsstorlek.

- Både arter knutna till solexponerade träd och solexponerad död ved och arter som är mer fuktfordragande ska bevaras i livskraftiga populationer. Detta gäller särskilt inom grupperna lavar, vedsvampar och vedlevande insekter.
- Mängden gamla träd och grov död ved i olika nedbrytningsstadier och olika exponeringsgrad ska öka så mycket som möjligt utan att aktiva åtgärder sätts in. I slutänden innebär detta att ca 30-40 % av virkesförrådet kommer att bestå av död ved.
- Detta kommer även innebära att en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitaten Västlig taiga (9010) erhålls.
- Området ska utveckla sina naturskogsqualitéer genom att tills största del lämnas för fri utveckling.

Exempel på arter som indikerar en gynnsam bevarandestatus och är lämpliga att följa upp:

- Svart praktbagge och reliktböck som lever på solexponerade levande gamla tallar
- Barrpraktbagge som lever på död tallved
- Granbarkgnagare som lever på levande gamla granar

Åtgärder

Engångsåtgärder:

- Under planperioden planeras inga engångsåtgärder. Möjligen kan varsamma åtgärder som efterliknar interndynamik vidtas i delar med utvecklingsmark.

Underhållsåtgärder:

- Under planperioden planeras inga underhållsåtgärder.

2.1.2 Skötselområde 2 – lövbrännelika lövnaturskogar

Areal: ca 10 ha.

Beskrivning

Skötselområde 2 ligger i blockiga sluttningar som i vissa delar är branta. I västra delen av det stora delområdet växer en yngre aspskog med gamla kvarlämnade frötallar. I östra och norra delen av det stora delområdet finns lövrika/lövdominerade yngre barrplanteringar med gamla kvarlämnade frötallar. Centralt finns en mindre ung granplantering utan fröträd. Det mindre delområdet i öster liknar det stora delområdet men har något äldre träd. Om skötselområdet som helhet röjs på gran kan en lövbrännelik struktur fås. Området är utvecklingsmark.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skötselområdet ska på lång sikt utvecklas till, en lövbrännelik lövnaturskog med stort inslag av asp, björk, tall och andra lövträd. Lövträd ska utgöra 70-90% av virkesförrådet.
- Arter som är knutna till döda, självgallrade lövträd och tallar ska kunna leva i livskraftiga populationer. På lång sikt ska även arter knutna till äldre lövträd och tallar vandra in.
- Mängden gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier och olika exponeringsgrad ska öka. I slutänden ska 30-40 % av virkesförrådet bestå av död ved.
- Detta kommer även att innebära att en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitaten Västlig taiga (9010) erhålls.
- Området ska utveckla sina lövnaturskogsqualitéer genom att efter en initial borthuggning av barrträd i vissa delar lämnas för fri utveckling. Lövet ska inte gallras utan självgallring är önskvärd för att efterlikna förhållandena efter en brand. Vid avverkningen ska så liten skada som möjligt på lövträden eftersträvas.

Åtgärder

Engångsåtgärder:

- Alla granar ska, med undantag för enstaka träd, ska på sikt bort. Eventuella gamla granar ska lämnas kvar. Åtgärderna bör göras i omgångar genom att granarna ringbarka, skadas och i vissa fall huggas. Veden lämnas. Träden snitslas eller stämplas före åtgärd.
- Partier med tätare ung planterad tallskog ringbarkas, skadas och huggs eller röjs träden med undantag för enstaka tallar. Åtgärden utgörs i omgångar och veden lämnas.
- I täta tallpartier gynnas lövet genom att tallar ringbarkas eller huggs i närheten av lövträd. Eventuella äldre tallar (>30 cm) lämnas kvar. Träden snitslas eller stämplas före åtgärd.
- Inga lövträd ska avverkas.
- Åtgärderna ska helst utföras under sensommaren och hösten för att gynna vedsvampetablering och de mindre aggressiva arterna av exempelvis barkborrar.
- Stor försiktighet ska iakttas vid eventuell uttransport av virket. Uttransport av virke får endast ske då markförhållandena tillåter. Virket kan normalt lämnas kvar under förutsättning att inga större skadeinsektproblem förväntas uppstå.

Underhållsåtgärder:

- Under planperioden planeras inga underhållsåtgärder.
- I framtiden kan en viss borthuggning av inträngande yngre gran vara nödvändig för att gynna lövträd och tallar och de naturvärden som är knutna till solexponerade lövträd, tallar och grov död ved av dessa trädslag.

2.1.3 Skötselområde 3 -parkeringsplats

Parkeringsplats för besökare till naturreservatet kan nyttjas vid församlingshemmet.

2.1.4 Skötselområde 4 –informationsskyltar

Informationsskylt eller skyltar med beskrivning av naturreservatet på två eller tre språk med gällande föreskrifter ska tas fram. Informationen kan samordnas med informationen för Bråvikenbrantens naturreservat. All information ska sättas upp vid parkeringsplatsen. Vid ytterligare två platser, där stigen vid Karinsborg går in i reservatet och vid Sjöberga ska grundläggande reservatsinformation sättas upp. En skylt kan sättas upp vid vårdkasebotten på Kvarsebo klint, som beskriver denna och vårdkasesystemet i stort.

2.1.5 Skötselområde 5 –friluftslivsanläggningar

En markerad vandringsled planeras från parkeringsplatsen, via Kvarsebo klint och vårdkasebotten till Sjöberga. På detta sätt binds också Sjöberga och Kvarsebo ihop. Leden hålls fri från fallna trädstammar som dock lämnas intill leden alternativt dras leden runt vindfällan etc. Leden kan med fördel utformas i enighet med övriga leder som anläggs i de skyddade områdena i trakten och om möjligt även bindas ihop sträckorna däremellan. Även stigen från Karinsborg ses över och rustas upp.

Ett vindskydd med eldningsmöjlighet och en motorikbana kan varsamt anläggas vid den gamla vändplanen till det före detta berggrummet. Inget material för uppbyggnad och underhåll tas från reservatet. Om eldstad anläggs måste ved tillhandahållas så att inte reservatet skattas på biologiskt värdefull död ved. Ett vedskydd bör då byggas.

Ett skidspår berör naturreservatet och detta spår får hållas fritt från buskvegetation och fallna trädstammar genom att de sistnämnda flyttas åt sidan eller så dras skidspåret runt eventuella hinder.

Det är även möjligt att återställa den gamla gång- och cykelbanan som fanns mellan Kvarsebo gamla färjeläge och Sjöberga. Hängbrofästena i berget finns kvar.

2.1.6 Skötselområde 6 – fornlämningar

Fornlämningarna ska vårdas på vedertaget sätt som fornlämningsobjekt, d v s hållas fria från vedartad vegetation.

2.2 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritet
Huggning /ringbarkning av gran, enstaka lämnas. Gamla granar lämnas. Veden lämnas.	initialt	Delområde 2	1
Röjning/ huggning /ringbarkning av tätare ungtallskog. Enstaka tallar sparas. Veden lämnas.	initialt	Delområde 2	1
Tallar huggs bort runt lövträd i täta tallpartier. Eventuella äldre tallar (>30 cm) lämnas kvar. Veden lämnas.	initialt	Delområde 2	1
Parkeringsplats	initialt		1
Informationsskyltar	initialt		1
Anläggning och underhåll av vandringsled	initialt		1
Anläggning och underhåll av Vindskydd, eldplats + vedskydd.			2
Anläggning och underhåll av Motorikbana			2
Hålla skidspår fritt från buskar och fallna träd	Vid behov		2

2.3 Jakt

Fågeljakt är förbjuden inom hela reservatet. Övrig jakt enligt gällande lagstiftning är tillåten inom naturreservatet. Vid jakt får jakthund användas. Älgdragare för fällt vilt får användas med stor försiktighet. Markskador pga körning ska undvikas.

2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

3. Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Tillsyn av reservatet skall ombesörjas av länsstyrelsen.

4. Dokumentation och uppföljning

Skötseln av naturreservatet ska ske på ett sådant sätt att önskat resultat uppnås till lägsta möjliga kostnad. Effekterna av utförda skötselinsatser måste därför alltid följas upp. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för förändringar av skötselmetoder och revidering av skötselplanen.

4.1. Dokumentation och inventeringar

Inga särskilda inventeringar planeras i dagsläget inom reservatet.

4.2. Uppföljning

4.2.1. Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Uppföljningen skall ske enligt fastställda metoder som används inom miljöövervakning nationellt, regionalt eller i samband med Natura 2000. Lämpliga parametrar för uppföljning i reservatet är hur arealen av naturtyperna, och hur dess ingående strukturer och funktioner, förändras. Målsättningen med uppföljningen är att kunna se om uppställda bevarandemål enligt skötselplanen uppfylls och för att fastställa om gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och habitat enligt Natura 2000 erhålls på biogeografisk nivå.

4.2.2 Uppföljning av effekter av skötselåtgärder

En uppföljning av naturvärdenas utveckling ska ske i de områden där åtgärder genomförs. Genomförandet av skötselplanens åtgärder skall följas upp så att den genomförda skötseln leder till att bevarandemålen uppfylls på sikt.

5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen. Eventuella intäkter från gagnvirke tillfaller Staten.